

UZASADNIENIE

S. K. został oskarżony o to, że w dniu 04 grudnia 2016 roku około godziny 16:28 w miejscowości S., gm. U., pow. (...), woj. (...) prowadził pojazd mechaniczny marki A. (...) o nr rej. (...) w ruchu lądowym znajdując się w stanie nietrzeźwości o,67 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. o czyn z art. 178 a § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim wyrokiem z dnia 19 maja 2017 roku w sprawie sygn. akt II K 1018/16:

1. oskarżonego S. K. uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 178a § 1 kk i za to na podstawie art. 178a § 1 kk wymierzył mu karę 40 (czterdziestu) stawek dziennych grzywny, przyjmując wartość jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwadzieścia) złotych,
2. na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego do których prowadzenia uprawnia prawo jazdy kategorii B na okres 3 (trzech) lat,
3. na podstawie art. 63 § 4 kk na poczet orzeczonego w punkcie 2 wyroku środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego zatrzymania prawa jazdy od dnia 04 grudnia 2016 roku,
4. na podstawie art. 43a § 2 kk zasądził od oskarżonego S. K. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej kwotę 5.000 (pięć tysięcy) złotych tytułem świadczenia pieniężnego,
5. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 80 (osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty oraz kwotę 70 (siedemdziesiąt) złotych tytułem wydatków poniesionych w sprawie.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Prokurator Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim w zakresie orzeczonych kar i środków karnych.

Apelacja Prokuratora wywiedziona została z treści art. 438 4 kpk i zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła rażąco niewspółmierność w zakresie orzeczonych wobec oskarżonego S. K. kar i środków karnych, co wyraża się orzeczeniem wobec tego oskarżonego za czyn opisany w akcie oskarżenia jedynie grzywny 40 stawek dziennych z przyjęciem, iż jedna stawka wynosi 20 złotych oraz 3 (trzech) lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych z strefie ruchu lądowego, do których prowadzenia uprawnia prawo jazdy kategorii B, podczas gdy społeczna szkodliwość czynu oraz obowiązki w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, a także nagminność takich czynów, przemawiają za orzeczeniem wobec oskarżonego surowszego środka karnego.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec S. K. grzywny 100 stawek dziennych z przyjęciem, iż jedna stawka wynosi 20 złotych oraz 3 (trzech) lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego, a w pozostałej części utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego jest zasadna jedynie w takim stopniu, że na skutek jej wniesienia powstały podstawy do zmiany zaskarżonego wyroku poprzez podwyższenie wymiaru orzeczonej kary grzywny.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz rzetelnej i wnikliwej oceny zebranych dowodów, w wyniku czego właściwie ocenił stopień zawinienia i społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, przyjmując, iż są one znaczne.

Na kanwie analizowanej sprawy istotne jest, iż stan nietrzeźwości oskarżonego był na poziomie ponad dwukrotnie przewyższającym dopuszczalną normę stężenia alkoholu etylowego w wydychanym powietrzu. Abstrahując od okoliczności, choć niekwestionowanych związanych z prawidłowością dokonanego pomiaru, analiza kolejnych wyników pomiarów nakazuje stwierdzić, że stan upojenia był jednak znaczny. S. K. prowadził pojazd mechaniczny w godzinach zwiększonego natężenia ruchu. Uczynił to lekkomyślnie i w zasadzie bez zastanowienia. Wsiadł do samochodu po tym, jak pod sklepem „próbował piwa” z dawno niewidzianym kolegą. Wszak jest zawodowym kierowcą samochodów ciężarowych, a więc o dużych gabarytach, od kilkunastu lat. Fakt tej „zawadowości” winien w zwiększonym stopniu powstrzymać kierowcę od tak lekkomyślnych decyzji i działań, jakie podjął oskarżony S. K.. Ten fakt, przy uwzględnieniu pozostałych występujących w sprawie okoliczności przedmiotowo – podmiotowych sprawia, że orzeczony kara grzywny jawi się jako stanowczo za łagodna reakcja karna.

Należy mieć tu na względzie, ugruntowane w tej materii orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wypływa z niego konkluzja, iż zmiana kary (środka karnego) w instancji odwoławczej nie może nastąpić w każdym wypadku, w którym jest możliwa wedle własnej oceny Sądu Odwoławczego, lecz wtedy tylko, gdy kara orzeczona nie daje się zaakceptować z powodu różnicy pomiędzy nią a karą sprawiedliwą, różnicy o randze zasadniczej i rażącej (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1995 roku - KZS 4/96 poz. 42; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 1972 roku - V KRN 230/72, niepublikowany). Podzielając powyższy pogląd Sądu Najwyższego, Sąd Okręgowy zważył również, iż rażąca niewspółmierność kary określona w art. 438 pkt 4 kpk zachodzi wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a tą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 kk w zw. z art. 56 kk oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego.

Sąd I instancji pominął w tym względzie wymowę, iż oskarżony jest zawodowym kierowcą. Lekceważenie zasad ostrożności i bezpieczeństwa w komunikacji przez oskarżonego wymaga, wbrew stanowisku sądu meriti, zastosowania surowszej represji karnej.

Nawet uwzględniając opisaną w uzasadnieniu sytuację życiową i majątkową oskarżonego oraz, że orzeczono wobec niego dodatkowo świadczenie pieniężne – choć w kwocie najniższej i obciążono go kosztami procesu, dolegliwość wynikająca z grzywny o symbolicznym w tych okolicznościach rozmiarze jest nieadekwatna do okoliczności i rangi popełnionego czynu, zwłaszcza stanu nietrzeźwości. W tej sytuacji ilość stawek dziennych musiała ulec podwyższeniu, aby uświadomić oskarżonemu nieopłacalność popełniania tego typu przestępstw. Jeżeli oskarżony należności tych nie może uiścić jednorazowo, zawsze może wnosić o ich rozłożenie na raty (art. 49 § 1 i 2 kkw). Może także w postępowaniu wykonawczym wnosić o zamianę grzywny na pracę społecznie użyteczną, ewentualnie wykonać ją w formie zastępczej kary pozbawienia wolności(art. 45 kkw). Natomiast sytuacja majątkowa i rodzinna oskarżonego wskazana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku uzasadniała ustalenie wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych.

Sąd odwoławczy nie znalazł jednakże podstaw do dalszego obostrzenia reakcji karnej.

Na korzyść oskarżonego poczytać należy epizodyczny charakter przedmiotowego zdarzenia w życiu oskarżonego, który ma 61 lat, dotychczasową niekaralność oskarżonego, przyznanie się do winy i wyrażenie skruchy. Wprawdzie nierespektowanie zasad bezpieczeństwa poprzez poruszanie się samochodem w stanie nietrzeźwości stwarza realne zagrożenie dla innych uczestników ruchu i winno zostać właściwie napiętnowane w celu realnego wzmocnienia bezpieczeństwa na drogach, niemniej jednak, należy zauważyć, iż zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych byłby nadmiernie surowy. W ocenie Sądu Okręgowego, adekwatnym do stopnia stanu nietrzeźwości oraz rangi popełnionego czynu jest środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym , do których uprawnia prawo jazdy kat. B. Takim właśnie pojazdem kierował sprawca, dopuszczając się inkryminowanego czynu. Oskarżony do pokonania miał nieznaczny odcinek drogi, na uboczu wsi. S. K. jest zawodowym kierowcą. Nie był dotychczas karany, prowadzi ustabilizowany tryb życia. Dochód , jaki otrzymuje jako kierowca pojazdów ciężarowych stanowi obecnie jedyne utrzymanie rodziny, choć małżonka oskarżonego winna

zarejestrować się jako osoba bezrobotna, zacząć poszukiwać pracy, gdyż nie posiada obecnie stwierdzonej niezdolności do pracy. Córka oskarżonego jest pełnoletnia i posiada własną rodzinę. W zasadzie praca jako kierowca jest jedynym doświadczeniem zawodowym oskarżonego od dłuższego czasu. Uwzględniając specyfikę rynku pracy oraz wiek oskarżonego, to w tym zawodzie ma największe możliwości znalezienia zatrudnienia i swobodnego świadczenia pracy. Oskarżony posiada promesę zatrudnienia u obecnego pracodawcy pod warunkiem posiadania uprawnień do kierowania pojazdami ciężarowymi. W tym wieku, w jakim znajduje się oskarżony, choć posiada on także możliwości świadczenia pracy w innym charakterze, dolegliwość związana z szukaniem innej pracy, jak kierowca zawodowy, byłaby nadmierna do wagi czynu i naruszonych obowiązków. W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu Okręgowego, środek karny na poziomie ustalonym przez Sąd Rejonowy uwzględnia w sposób należyty okoliczności popełnienia przedmiotowego przestępstwa oraz jest adekwatny do stopnia stanu nietrzeźwości oraz rangi naruszonych norm prawnych i na odpowiedni czas wykluczy sprawcę jako uczestnika ruchu.

Sąd Okręgowy w pozostałej części utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, jako słuszny i odpowiadający prawu.

W oparciu o przepisy powołane w sentencji wyroku Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 200 zł opłaty za obie instancje oraz kwotę 20 zł. tytułem wydatków za postępowanie odwoławcze.